

Avslutande av samarbetsförhandlingar

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 27.08.2025 § 195

Beredningen

jurist Mikko Kanervo

Mellersta Österbottens välfärdsområdesfullmäktige har vid sitt sammanträde 19.5.2025 11 § godkänt en budget för år 2025 som visar ett underskott på ungefär 7,1 miljoner euro. År 2023 uppkom det ett underskott på 20,5 miljoner euro i välfärdsområdet och år 2024 16,8 miljoner euro.

Enligt 115 § i lagen om välfärdsområden ska ett underskott i välfärdsområdets balansräkning täckas inom två år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. Inom denna tid ska också underskott som uppkommit under eller efter det år budgeten upprättades täckas. I Mellersta Österbotten innebär detta att det ackumulerade underskottet från och med 2023 ska vara täckt före utgången av 2026. För att täcka underskottet är anpassningsåtgärder för ekonomin nödvändiga.

Samarbetsförhandlingar som omfattade hela personalen genomfördes 6.2 - 20.3.2025 i Mellersta Österbottens välfärdsområde. Vid dessa förhandlingar behandlades åtgärder som syftade till besparingar på sammanlagt ungefär 12 miljoner euro. Välfärdsområdesstyrelsen har behandlat resultatet från förhandlingarna och beslutat om genomförandet av besparingsåtgärder på basis av förhandlingarna 24.3.2025 i 80 §. I detta sammanhang konstaterades det att de uppskattade besparingsbehoven inte uppnåddes under vårens förhandlingar i fråga om räddningsväsendet och tjänsterna för äldre och funktionshinderservicen, och att nya samarbetsförhandlingar kommer att genomföras i fråga om dessa verksamhetsområden senare under år 2025.

Senare har det dessutom framkommit funktionella behov av att förhandla om ändringar på psykiatriska avdelningarna och i rehabiliteringen i Dunkars.

Enligt 4 § i lagen om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden behandlas i samarbetet mellan arbetsgivaren och personalen åtminstone ärenden som gäller:

- 1) sådana förändringar i organiseringen av arbetet, kommunens eller välfärdsområdets servicestruktur, i kommunindelningen eller i samarbetet mellan kommunerna, i samarbetet mellan välfärdsområdena eller i samarbetet mellan kommunerna och välfärdsområdena som har betydande konsekvenser för personalens ställning,
- 2) principerna för omorganisering av tjänsterna, om ärendet kan ha väsentliga personalkonsekvenser som följer av anlitande av utomstående arbetskraft eller överlåtelse av rörelse eller andra väsentliga konsekvenser för personalen,

- 3) principer och planer som hänför sig till personalen, utvecklandet av och likvärdigt bemötande av personalen samt till det interna informationsutbytet inom arbetskollektivet,
- 4) överföring av arbetstagare till anställning på deltid, permittering eller uppsägning, om dessa åtgärder vidtas av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker.

Inledande av samarbetsförhandlingar gällande räddningsväsendet, tjänsterna för äldre och funktionshindersservicen, psykiatriska avdelningarna och rehabiliteringen i Dunkars planeras i Mellersta Österbottens välfärdsområde. Inledandet av förhandlingar har att göra med ekonomisk anpassning i välfärdsområdet och ändringar i verksamheten i enlighet med välfärdsområdets strategi.

Man planerar att vid förhandlingarna behandla ändringar av välfärdsområdets organisation och sättet och platsen för att producera tjänster. Vid förhandlingarna skulle man behandla uppsägning av högst ungefär 50 personer av ekonomiska orsaker och produktionsorsaker. Dessutom planeras det att personal överförs till andra uppgifter på uppsägningsgrund.

Målet är att genom de åtgärder som behandlas vid förhandlingarna uppnå besparingar på ungefär 3 000 000 euro årligen.

Samarbetsförhandlingarna skulle pågå 3.9 - 15.10 och resultatet från förhandlingarna skulle läggas fram för välfärdsområdesstyrelsen för beslutsfattande 27.10.2025.

Förslag till beslut

Välfärdsområdesstyrelsen

1. beslutar om inledande av samarbetsförhandlingar gällande räddningsväsendet, tjänsterna för äldre och funktionshindersservicen, psykiatriska avdelningarna för barn, ungdomar och vuxna och rehabiliteringen i Dunkars i enlighet med de ovannämnda motiveringarna,
2. befullmäktiga välfärdsområdesdirektören och personaldirektören eller någon annan person som dessa utsett att fungera som arbetsgivarens representanter vid förhandlingarna.

Beslut

Förslaget till beslut godkändes

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 27.10.2025 § 243

Beredningen

personaldirektör Markku Hämläinen

Med sitt beslut 27.08.2025 § 195 beslutade Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse att inleda samarbetsförhandlingar gällande räddningsväsendet, tjänster för äldre och funktionshindersservice, psykiatriska avdelningarna för barn, ungdomar och vuxna samt rehabiliteringen i Dunkars. Planen var att vid förhandlingarna behandla ändringar i fråga om välfärdsområdets organisation och sättet och platsen för att producera tjänster. Vid förhandlingarna skulle man behandla uppsägning av högst ungefär 50 personer av ekonomiska orsaker och produktionsorsaker. Dessutom planerades

omplacering av personal till andra uppgifter på uppsägningsgrund. Med de åtgärder som skulle behandlas vid förhandlingarna skulle det eftersträvas årliga besparingar på cirka 3 000 000 euro.

Samarbetsförhandlingarna fördes 3.9–20.10.2025, och förhandlingsparterna sammanträdde totalt åtta gånger. Under förhandlingarna granskades de åtgärder arbetsgivaren övervägt för att uppnå de nödvändiga kostnadsbesparingarna samt grunder, alternativ och konsekvenser relaterade till dessa.

Förhandlingarnas gång

Förhandlingarna fördes enligt det följande:

3.9	Ärendena som det ska förhandlas om, tidtabellen för förhandlingarna, grunder för åtgärder, sysselsättningsfrämjande handlingsplan, spelregler i fråga om kommunikation
9.9	Rehabiliteringen i Dunkars
24.9	Räddningsväsendet
25.9	Psykiatriska tjänster
30.9	Tjänster för äldre och funktionshinderservice; tjänster som tillhandahålls i hemmet och funktionshinderservice
6.10	Sysselsättningsfrämjande handlingsplan, omställningsskydd från sysselsättningsmyndigheten samt presentation av verkställighetsprocesser för eventuella åtgärder som genomförs efter samarbetsförhandlingarna
20.10	Tjänster för äldre och funktionshinderservice och serviceboende med heldygnsomsorg
20.10	Avslutande av förhandlingarna, åtgärder som arbetsgivaren övervägt och behandling av förhandlingsresultatet

Enligt § 13 i lagen om samarbete mellan arbetsgivare och personal i kommunen och välfärdsområdet (449/2007) ska förhandlingar föras i minst sex veckor om de överföringar till anställning på deltid, permitteringar och uppsägningar som arbetsgivaren överväger gäller minst tio arbetstagare. Förhandlingarna har pågått sammanlagt i cirka sju veckor.

Bedömning av besparingar som kan uppnås genom de åtgärder som arbetsgivaren har övervägt och som behandlats vid förhandlingarna

Genom förändringar i tjänsterna och effektiviseringsåtgärder samt avskaffande av uppgifter eftersträvas kostnadsbesparingar på sammanlagt cirka 2,6 miljoner euro. Av dessa beräknas personalminskningar ge cirka 2,3 miljoner euro i bestående besparingar och övriga åtgärder cirka 300 000 euro besparingar.

Man har strävat efter att uppnå kostnadsbesparingar per verksamhetsområde genom olika slags åtgärder. Besparingarna beräknas uppnås enligt det följande enligt planer som behandlats vid förhandlingarna:

1. Sjukhus- och akuttjänster, totalt	1 155 000 euro

a. Rehabilitering i Dunkars	12 000 euro
b. sammanslagning av psykiatriska avdelningarna 14 och 17	310 000 euro
c. minskning av vårdplatser inom vuxenpsykiatriska avdelningsvården	665 000 euro
d. förändringar i verksamheten i akutteamet AKU	106 000 euro
e. övriga kostnadsbesparingar i fråga om verksamheten	62 000 euro
2. Räddningsverket, totalt	80 000 euro
a. Förändring av ledningssystemet	27 000 euro
b. Förändringar i fråga om lokaler och minskning av materiel	53 000 euro
3. Tjänster för äldre och funktionshindersservice, totalt	1 360 000 euro
a. Tjänster som tillhandahålls i hemmet, förändringar	310 000 euro
b. Förändringar inom funktionshindersservicen	150 000 euro
c. Nedläggning av en enhet för serviceboende med heldygnsomsorg	900 000 euro
Sammanlagt	ungefär 2 600 000 euro

Antalet uppsägningar

Personalminskningar har planerats enligt det följande:

1. Sjukhus- och akuttjänster:
 - a. pensionering/uppsägning (preciseras senare): 21
2. Räddningsverket:
 - a. uppsägning (preciseras senare): 4
3. Tjänster för äldre och funktionshindersservice
 - a. pensionering/uppsägning (preciseras senare): 28

De planerade personalminskningarna i välfärdsområdet motsvarar totalt cirka 53 årsverken genom avskaffande av uppgifter, vilket grundar sig på nedläggning av verksamhetsenhet, sammanslagning av avdelningar, inskränkning av verksamhet eller förändring av ledningssystemet. Vid enhetsvisa och individuella samtal preciseras hur mycket personalminskningar som måste göras genom uppsägning. Som alternativ till uppsägning erbjuds antingen andra eventuella lediga jobb i välfärdsområdet eller nyinrättade jobb.

De åtgärder som arbetsgivaren har övervägt och förhandlingsresultatet finns i bilaga 1.

Avvikande meningar

Under samarbetsförhandlingarna har personalens representanter uttryckt avvikande meningar. En sammanfattning av de avvikande

meningarna har lämnats in som kompletterande material (som bilagor till förhandlingsprotokollen).

Rekryteringsförbud

Efter att samarbetsförhandlingarna har avslutats fortsätter rekryteringsförbudet i välfärdsområdet gällande de uppgifter som har varit föremål för uppsägningar. När dessa uppgifter blir vakanta, tillsätts de i första hand av personer som omfattas av omplacerings- och återanställningsskyldigheten. Närmare anvisningar om rekryteringsförbudet ges separat till rekryterande chefer i välfärdsområdet.

Fortsatta åtgärder

Den planerade tidtabellen för genomförandet av fortsatta åtgärder som görs enligt välfärdsområdesstyrelsens beslut är:

- 28.10.2025 anvisningar för cheferna (de chefer som måste fatta beslut gällande personal)
- Senast 14.11.2025: samtal och beslut gällande omplaceringar har förts och fattats
- Senast 21.11.2025: hörande vid uppsägning och besked om uppsägningar har genomförts och lämnats
- Senast 21.11.2025 åtgärder relaterade till andra besparingar i fråga om verksamheten har genomförts eller besluten har fattats

Bilaga De åtgärder som arbetsgivaren har övervägt och förhandlingsresultatet

Förslag till beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

1. konstatera att samarbetsförhandlingar i enlighet med lagen om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden (449/2007) har förts under perioden 3.9.2025-20.10.2025 och har avslutats,
2. godkänna förhandlingsresultatet och befullmäktiga verksamhetsområdescheferna, välfärdsområdesdirektören och andra behöriga myndigheter att verkställa samarbetsförhandlingarnas resultat.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade enhälligt

1. konstatera att samarbetsförhandlingar i enlighet med lagen om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden (449/2007) har förts under perioden 3.9.2025-20.10.2025 och har avslutats,
2. godkänna förhandlingsresultatet med undantag av nedläggning av en boendeserviceenhet inom serviceboende med heldygnsomsorg. Ärendet remitteras för ny beredning i fråga om detta och läggs fram för välfärdsområdesstyrelsen för beslutsfattande 10.11.2025 vid ett extra sammanträde. Till övriga delar beslutade välfärdsområdesstyrelsen befullmäktiga verksamhetsområdescheferna, välfärdsområdesdirektören och andra behöriga myndigheter att verkställa samarbetsförhandlingarnas resultat.

Ant. personaldirektör Markku Hämäläinen föredrog ärendet vid sammanträdet.

Ledamot Hannu Haukilahti var frånvarande från sammanträdet kl. 13:19-13:23 före beslutsfattandet.

Det hölls en paus kl. 13:53-14:01 före beslutsfattandet.

Ekonomidirektören lämnade sammanträdet kl. 14:20 efter att detta ärende hade behandlats.

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 10.11.2025 § 258
3547/00.02.00/2024

Beredningen

personaldirektör Markku Hämäläinen

Behandlingen av nedläggningen av en verksamhetsenhet inom Tjänster för äldre och funktionshindersservice i enlighet med resultatet från samarbetsförhandlingarna överfördes i enlighet med 27.10.2025 § 243 för beslutsfattande till välfärdsområdesstyrelsens sammanträde 10.11.2025. Nedläggningen av en enhet inom serviceboende med heldygnsomsorg, vilket förhandlats fram vid samarbetsförhandlingarna, skulle möjliggöra en årlig nettobesparing på cirka 900 000 euro.

Antalet uppsägningar (utöver tidigare)

Tjänster för äldre och funktionshindersservice

b. pensionering/uppsägning (preciseras senare): 21

De planerade personalminskningarna i välfärdsområdet motsvarar totalt cirka 21 årsverken genom avskaffande av uppgifter, vilket grundar sig på nedläggning av en verksamhetsenhet. Vid enhetsvis diskussion och personliga diskussioner preciseras hur mycket personalminskning som måste göras genom uppsägning.

Som alternativ till uppsägning erbjuds den personal som berörs av uppsägning lediga tjänster inom välfärdsområdet, så att arbetsgivaren försöker bevara den positiva "andan" i den enhet som eventuellt läggs ned genom att erbjuda så många som möjligt av dem som sägs upp uppgifter inom samma enheter och genom att i mån av möjlighet beakta de uppsagda arbetstagarnas egna önskemål när arbete erbjuds.

Kompletterande material: De åtgärder som arbetsgivaren har övervägt och förhandlingsresultatet

Förslag till beslut

Förslaget till beslut läggs fram vid sammanträdet

Beslut

Välfärdsområdesdirektören lade fram följande förslag till beslut vid sammanträdet:

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar lägga ned enheten för serviceboende med heldygnsomsorg Lepola.

Välfärdsområdesstyrelsen förutsätter att den personal som

uppsägningarna gäller erbjuds som alternativ till uppsägning lediga jobb i välfärdsområdet så att arbetsgivaren försöker erbjuda så många som möjligt av dem som uppsägningarna gäller jobb i samma enheter och i mån av möjligheter beakta de uppsagda anställdas egna önskemål.

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade enhälligt godkänna förslaget till beslut som välfärdsområdesdirektören lade fram vid sammanträdet.